

INDONEZJA

1. Informacje ogólne

Powierzchnia:	1 910 931 km ²
Ludność:	ok. 262,8 mln (2018)
Podział administracyjny:	państwo wyspiarskie położone w Azji Południowo-Wschodniej – na Archipelagu Malajskim, 17 508 wysp, w tym główne: Sumatra, Jawa, Sulawesi, Małe Wyspy Sundajskie, częściowo – Kalimantan, Papua.
Religia:	islam (86,1% - największy kraj muzułmański na świecie), protestantyzm (5,7%), katolicyzm (3%), hinduizm (1,8%), buddyzm (1,0%) inne (2,4%).
Grupy etniczne:	Jawajczycy (40,6%), Sundajczycy (15%), Madurowie (3,3%), Minangkabau (2,7%), Betawi (2,4%) oraz ludność pochodzenia chińskiego (3%) i malajskiego
Stolica:	Dżakarta
Ustrój:	Republika prezydencka
Waluta:	rupia indonezyjska (IDR)
Głowa państwa:	Joko Widodo (jednocześnie szef rządu)
Ambasador Indonezji w Polsce:	Taufiq Marlian, Radca Minister Chargé d’Affaires a. i.
Ambasador RP w Indonezji:	Pani Beata Stoczyńska (od 15 lipca 2018 r.)

1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
PKB całkowity (w mld USD)	932,1	1015,3	1042,7	1120,1	1088,8
PKB (na 1 mieszkańca w USD) PPP	3 605,7	3 884,7	3947,1	4196,7	4038,4
PKB (wzrost w %)	5	5,1	5,2	5	-1,5
Inflacja (w %)	3,5	3,8	3,3	2,8	2,1
Bezrobocie (w %)	5,6	5,5	5,3	5,3	8,0
Eksport towarów (w mld USD)	144,5	168,8	180,2	167,7	Bd.
Import towarów (w mld USD)	135,7	156,9	188,7	171,3	Bd.

Źródło: Międzynarodowy Fundusz Walutowy, CIA World Factbook, www.trademap.org

2. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Indonezja jest największą gospodarką wśród krajów Azji Południowo-Wschodniej. PKB wynoszący około 1 bln USD, sytuuje go na szesnastym miejscu pod względem wielkości gospodarki, siódmym pod względem parytetu siły nabywczej. Wzrost PKB w ostatnich latach utrzymuje się na wysokim poziomie (ok. 5%). Jest również czwartym pod względem liczby mieszkańców krajem na świecie. Indonezja zaczyna odgrywać coraz bardziej znaczącą rolę w globalnej debacie politycznej, w tym jako członek Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) i G20. Jednakże, kraj ten, zmaga się z wieloma problemami. Do największych z nich można zaliczyć: ubóstwo, bezrobocie, nieodpowiednią infrastrukturę, korupcję, złożone otoczenie regulacyjne oraz nierównomierny rozwój wewnątrz kraju.

W międzynarodowych rankingach, badających konkurencyjność gospodarki, Indonezja zajmuje następujące pozycje:

1. „Doing Business 2020” - 73 miejsce (utrzymanie pozycji z 2019 r.).
2. „Corruption Perceptions Index 2020” - 102 miejsce (spadek z 85 pozycji w 2019 r.).
3. “World Competitive Yearbook 2019” – 32 pozycja (awans z miejsca 43 w 2018 r.).

Jedną z ważniejszych branż w Indonezji jest przemysł samochodowy (drugie co do wielkości centrum produkcji samochodów w Azji Południowo-Wschodniej). W reakcji na stagnację krajowego przemysłu motoryzacyjnego w ubiegłych latach, Prezydent Joko Widodo zaproponował zmiany w przepisach dotyczących samochodów elektrycznych. Nowa polityka będzie opierać się przede wszystkim na wprowadzeniu zachęt fiskalnych. Minister Finansów Sri Mulyani Indrawati przedstawiła propozycje ulg na przywóz pojazdów elektrycznych i niezbędnych im materiałów pomocniczych, a także zwrot VAT i ulgi podatkowe związane z importowaniem towarów z branży samochodów elektrycznych. W celu zwalczania emisji węgla i w trosce o środowisko, zmniejszone zostaną podatki na samochody elektryczne jako towary luksusowe. Rząd Indonezji planuje rozpocząć produkcję pojazdów elektrycznych najpóźniej do 2022 r. Do najważniejszych partnerów handlowych Indonezji zaliczyć można Chiny, Japonię, Singapur i USA.

3. Wymiana handlowa z Polską

W roku 2018 firmy wyeksportowały z Polski towary za 153,7 mln USD, import wyniósł natomiast 871,8 mln USD.

Wymiana handlowa z Polską (mln USD)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Eksport	105,8	109,5	115,6	153,7	213,3	158
Import	679,9	644	730	871,8	791,8	869
Obroty	785,7	753,5	845,6	1025,5	1005	1027,1
Saldo	-574	-534,6	-614,3	-718,1	-578,5	-711

Źródło: Insigis MPiT

Część towarów polskich, które trafiają ostatecznie do Indonezji nie jest odnotowywana w statystykach lokalnych, ponieważ dokonywana jest za pośrednictwem państw trzecich, głównie Singapuru lub państw europejskich. Większość importu ma charakter zaopatrzeniowy do fabryk zagranicznych inwestorów w Polsce. Podzespoły wykorzystywane są do dalszej produkcji. Ok. 50% wymiany towarowej realizowanych jest poprzez korporacje ponadnarodowe.

Do najważniejszych pozycji w eksporcie oraz imporcie należą:

Eksport z Polski do Indonezji: wyroby przemysłu elektromaszynowego (46,4%), artykuły rolno-spożywcze (22%), wyroby przemysłu chemicznego (13,6%), wyroby metalurgiczne (12,6%).

Import z Indonezji do Polski: wyroby przemysłu lekkiego (34%), wyroby przemysłu elektromaszynowego (32,3%), wyroby przemysłu chemicznego (17,4%), artykuły rolno-spożywcze (4,6%)

4. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Zgodnie z danymi NBP napływ kapitału z tytułu zagranicznych inwestycji netto w Polsce ze strony inwestorów z Indonezji w 2017 r. wyniósł (- 1,1 mln PLN). Wg. danych Indonezyjskiej Rady Koordynacji Inwestycji (BKPM) wartość polskich inwestycji (12 projektów) w całym 2015 r. wyniosła 18,6 mln USD. W 2016 r. odnotowano 25 projektów o łącznej wartości 1,6 mln USD.

Firma RAFAKO wygrała w 2017 r. przetarg na udział w budowie dwóch bloków energetycznych 2 x 50 MW na wyspie Lombok (kotły, elektrofiltry, turbiny parowe). Wartość przetargu 232 mln USD. Oferta była składana w konsorcjum z PT ReKayasa Industri (lider konsorcjum, firma państwowa).

Na rynku są także firmy z branży turystycznej oraz usługowe (np. Konstał, Elektromontaż, Comarch, Symbiona SA)

5. Dostęp do rynku Indonezji

A. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

UE – Indonezja

- Podstawą stosunków traktatowych pomiędzy Unią Europejską a Indonezją jest *Umowa o współpracy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Indonezją, Malezją, Filipinami, Singapurem i Tajlandią – Państwami Członkowskimi Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN)* z 1980 r.
- W dn. 9 listopada 2009 r. podpisana została *umowa o partnerstwie i współpracy (PCA)* pomiędzy UE a Republiką Indonezji, która weszła w życie 1 maja 2014 r.
- Od sierpnia 2016 r. trwają negocjacje **Comprehensive Economic Partnership Agreement pomiędzy Indonezją a UE tzw. CEPA**. Odkonano pięć rund negocjacyjnych, ostatnia w dniach 9-13 lipca 2018 r. Spodziewane zakończenie negocjacji 2019/2020.

Negocjacje dot. CEPA obejmują następującą tematykę: warunki lokowania inwestycji, zamówienia publiczne, rozstrzyganie sporów, ochrona własności intelektualnej, bariery taryfowe i pozataryfowe, w tym techniczne i fitosanitarne w handlu. Brak takiej umowy sprawia, że produkty europejskie, w tym polskie, obciążone są standardowymi stawkami celnymi i nie mają możliwości konkurencyjności cenowej z produktami importowanymi z krajów, z którymi Indonezja (ASEAN) podpisała umowy o wolnym handlu (FTA) lub umowy o partnerstwie gospodarczym (EPA). Zakres umowy zakłada m.in. eliminację 90% ceł w 7 lat, eliminację wszystkich istniejących ceł eksportowych, ambitny rozdział inwestycyjny, equity caps, dostęp do zamówień publicznych

(po raz pierwszy w przypadku Indonezji, także na poziomie sub-centralnym), rozdział energetyczny i dot. surowców. KE ma nadzieję, że negocjacje wytworzą sprzyjającą atmosferę dla eliminowania konkretnych barier pozataryfowych.

Polska - Indonezja

Polska i Indonezja nawiązały stosunki dyplomatyczne we wrześniu 1955 roku. Ogółem do chwili obecnej podpisanych zostało ponad 20 umów i porozumień. Relacje dwustronne w zakresie współpracy gospodarczej pomiędzy Polską i Indonezją regulują m.in. następujące akty prawne:

- *Umowa o współpracy naukowo-technicznej* z dnia 10.10.1961 r.
- *Umowa o transporcie lotniczym* dotycząca regularnej komunikacji lotniczej z 13.12.1991 r.
- *Umowa pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Indonezji o popieraniu i ochronie inwestycji* z dnia 06.10.1992 r.
- *Umowa pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Indonezji w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów* z dnia 06.10.1992 r.
- *“Letter of intent on cooperation in the field of energy and mineral resources”* pomiędzy Ministerstwem Gospodarki RP i Ministerstwem Energii i Zasobów Mineralnych RI dotyczący współpracy w zakresie energii i zasobów mineralnych – wrzesień 2011 r.
- *Memorandum o Współpracy w dziedzinie rozwoju sektorów przemysłowych* pomiędzy Ministrem Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Przemysłu Republiki Indonezji – wrzesień 2015 r.
- *Porozumienie o współpracy (MoU) ekonomicznej w zakresie rozwoju gospodarki morskiej* pomiędzy Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej RP, a Ministerstwem koordynującym sprawy morskie Indonezji – czerwiec 2017 r.
- *Porozumienie o współpracy (MoU) pomiędzy PALIZ a BKPM* (Indonezyjska Rada Koordynacji Inwestycji) – wrzesień 2013 r.
- *Porozumienie o współpracy (MoU) pomiędzy KIG a KADIN* (Indonezyjska Izba Handlu i Przemysłu) – wrzesień 2013 r.

B. Bariery, certyfikacje, wymogi specjalne w dostępie do rynku

- Certyfikacja Halal

Muzułmański Związek Religijny RP (MZR), wg. informacji ze strony internetowej LPPOM MUI¹, upoważniony jest do wydawania certyfikatów Halal firmom polskim na rynek indonezyjski. Pozwolenie, uzyskane 23 maja 2011 r., uprawnia MZR do certyfikacji uboju bydła oraz przetworzonych produktów spożywczych.

- Szerokie uprawnienia rządu w zakresie obrotu

Ustawa o Handlu (7/2014) i Ustawa o Przemysle (3/2014) przewidują ścisły nadzór i kontrolę obrotu towarami oraz przyznają uprawnienia rządowi do wprowadzenia ograniczeń w imporcie, w oparciu o interesy narodowe, które nie są jasno zdefiniowane.

- Zakaz eksportu nieprzetworzonych minerałów / rud metali

Regulacje z 2012 i 2013 r. zakazują eksportu wybranych, nieprzetworzonych rud metali i minerałów (m.in. rud cyny, boksytów, złota, srebra, niklu, chromu), z wyjątkiem węgla o wysokiej kaloryczności, w celu zwiększenia lokalnej wartości dodanej minerałów poprzez ich przetworzenie i rafinację.

¹ <http://www.halalmui.org/images/stories/pdf/LSH/LSHLN-LPPOM%20MUI.pdf>

- „Negatywna Lista Inwestycji”

W najnowszej „Negatywnej Liście Inwestycji” z listopada 2018 r. określono 54 sektory, które mogą być w 100% własnością inwestorów zagranicznych. Istnieje jednak 20 obszarów biznesowych z 8 różnych sektorów, które nadal są zamknięte dla firm zagranicznych. Lokalizacja inwestycji

w jednej ze specjalnych stref ekonomicznych w Indonezji pozwala na uniknięcie większości restrykcji wynikających z „Negatywnej Listy Inwestycji”.

- Wymóg minimalnej kwoty inwestycji

Wymóg minimalnej kwoty inwestycji dla inwestycji zagranicznych o wysokości 10 mld IDR, tj. (wg. średniego kursu wymiany z 04.2016 r.) około 750 tys. USD [ustanowiony przez rozporządzenie Prezesa Indonezyjskiej Rady Koordynacji Inwestycji (BKPM) nr 5/2013] potencjalnie ogranicza inwestycje małych i średnich firm zagranicznych (MŚP).

- Wymóg tzw. *local content*

Wymóg tzw. wkładu miejscowego (*local content*) dotyczy wybranych sektorów tj. telekomunikacja, ropa i gaz, franczyza, ubezpieczenia. Rozporządzenia Ministra Handlu 70/2013 i 56/2014 zobowiązują większość sprzedawców detalicznych do pozyskiwania 80% ich produktów lokalnie.

- Zamówienia rządowe

Prezydenckie rozporządzenie nr 54/2010 przewiduje, że firmy zagraniczne mogą składać oferty tylko we współpracy z firmą krajową (chyba że żadna krajowa firma nie posiada zdolności do dostarczania poszukiwanych towarów i usług) i tylko oferty, które przekraczają następujące progi: 100 mld rupii na usługi budowlane, 20 mld rupii na towary i usługi i 10 mld rupii na usługi doradcze.

- Korupcja, biurokracja

Problemem znanym od lat jest wszechobecna i akceptowana korupcja oraz związane z nią opłaty nieformalne, które podmioty lokalne i zagraniczne muszą niejednokrotnie uiszczać chcąc uzyskać dokumenty wymagane na etapie wydawania licencji importowych, certyfikatów, odprawy celnej, itp. Do powyższych, dochodzi również niewydolność systemu administracji publicznej.

- Dostęp do rynku spożywczego

Konieczność uzyskiwania indywidualnych zezwoleń. Otwarty jest rynek mleka, trwają prace nad otwarciem rynku wołowiny. Zamknięty jest rynek wieprzowiny i drobiu.

6. Potencjalne dziedziny współpracy

Z punktu widzenia polskich producentów i eksporterów do najbardziej interesujących obszarów potencjalnej współpracy należą:

- przemysł spożywczy (w tym po uzyskaniu odpowiednich certyfikatów HALAL dostęp do dużej liczby nabywców wyznania muzułmańskiego);
- kosmetyki;
- sprzęt medyczny, wyposażenie szpitali;
- ochrona środowiska – rozwiązania, technologie, produkty do oczyszczania ścieków, uzdatniania wody, recyklingu odpadów stałych / płynnych;
- wydobywanie ropy i gazu - urządzenia, technologie, udział w eksploatacji;
- energetyka - elektrownie, turbiny, transformatory itp.;
- przemysł lotniczy - dostawy samolotów treningowych, samolotów do gaszenia pożarów i do oprysków, śmigłowców, części zapasowe;

- dostawy maszyn budowlanych i drogowych, (w związku z planami Rządu RI rozbudowy infrastruktury drogowej, lotniczej, morskiej, energetycznej w ramach projektów partnerstwa publiczno-prywatnego);
- przemysł maszynowy (przetwórstwo tytoniu oraz przemysł papierniczy);
- chemikalia - kaprolaktam, katalizatory, nawozy sztuczne;
- wyroby dekoracyjne - współpraca w zakresie hutnictwa szkła oraz dostawy szkła kryształowego;
- rozwiązania IT/ICT;
- wyposażenie, technologie, rozwiązania dla wojska, policji, straży pożarnej, służb ratowniczych;
- górnictwo odkrywkowe i głębinowe węgla kamiennego - dostawy urządzeń dla górnictwa odkrywkowego i głębinowego, które powinno się intensywnie rozwijać w najbliższych latach, w miarę wyczerpywania się łatwo dostępnych złóż odkrywkowych.

7. Przedstawicielstwa dyplomatyczne i ZBH

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Indonezji

Ambasador: Beata Stoczyńska

Indonezja, Dżakarta, Jl. Rasuna Said Kav X Blok IV/3,
12950 Tel.: +62 21 2525948, Faks: +62 21 2525958 wew.
902 dzakarta.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.dzakarta.msz.gov.pl

Konsulat Honorowy RP w Surabai

Konsul Honorowy Soedomo Mergonoto

adres: Jl. Bogowonto 45, Surabaya 60241

telefon: +62 31 995 345 55/ 995 409 08

e-mail: consul@surabayapolandconsulate.com

obszar urzędowania: Jawa Wschodnia

godziny urzędowania: poniedziałek-piątek 08.00-17.00

Telefon alarmowy:

wyłącznie w przypadkach wymagających nagłej interwencji po godzinach pracy:

Pan Soedomo Mergonoto: +62 816 525 117

Pani Christine Juwono: +62 815 530 016 34

Konsulat Honorowy RP w Bandung

Konsul Honorowy Maria Jolanta Pawłowska-Budiman

adres: Jl. Bukit Pakar Utara No. 75, Bandung 40198

telefon: +62 22 250-37-65, +62 811 205 266

faks: +62 22 250 79 98

e-mail: consulpolbdg@gmail.com

obszar urzędowania: Jawa Zachodnia

godziny urzędowania: poniedziałek, wtorek, czwartek 10.00-13.00

Telefon alarmowy:

wyłącznie w przypadkach wymagających nagłej interwencji po godzinach pracy: +62 811 205 266

Konsulat Honorowy RP w Medan

Konsul Honorowy Dr. Jonner Napitupulu

adres: Jl. Masdulhak No. 9A, Medan 20152

telefon: +62 61 457 10 67, +62 61 452 58 39

faks: +62 61 735 01 02, +62 61 845 39 11

e-mail: jonnernapitupulu@gmail.com

obszar urzędowania: Sumatra Północna

godziny urzędowania: poniedziałek – piątek 9.00-16.00

Telefon alarmowy:

wyłącznie w przypadkach wymagających nagłej interwencji po godzinach pracy:

Pani Lydia Napitupulu +62 813 976 55 003

Pani Sri Simanjuntak +62 618 881 540

Konsulat Honorowy RP w Denpasar - Bali

Konsul Honorowy Ida Bagus Surakusuma (Lolec)

adres: Jl. Dewi Madri III no 9 Renon, Denpasar, Bali

telefon: +62 361 263 967, +62 811 389 449

e-mail: iblolec@pacificworld.com

pondokmimpi.tulamben@gmail.com

obszar urzędowania: terytorium Wyspy Bali

godziny urzędowania: poniedziałek - piątek 09:00-12:00

Telefon alarmowy:

wyłącznie w przypadkach wymagających nagłej interwencji po godzinach pracy:

+62 811 389 449 oraz +62 812-3666-0202

Konsulat Honorowy RP w Dili

Konsul Honorowy w Dili - Zeenat Aluwihare

adres: Rua S. Jose, Delta 1, Comoro, Dili, Timor Leste

telefon: +67 0 33 122 64

faks: +67 0 33 122 63

e-mail: zeenat.aluwihare@gmail.com

obszar urzędowania: Demokratyczna Republika Timoru Wschodniego

godziny urzędowania:

poniedziałek - piątek 8.00-16.00,

sobota 08.00-15.00

Telefon alarmowy:

wyłącznie w przypadkach wymagających nagłej interwencji po godzinach pracy:

Zeenat Aluwihare, + 67 0 78 294 765

Ambasada Republiki Indonezji w Rzeczypospolitej Polskiej

Taufiq Marlian, Radca Minister Chargé d'Affaires a. i.

adres: ul. Estońska 3/5, 03-903 Warszawa, Polska

Tel: +48 (22) 617 51 08, +48 (022) 617 51 79

Fax: +48 (22) 617 44 55

E-mail: warsawa.kbri@kemlu.go.id; info@indonesianembassy.pl

Strona internetowa: www.indonesianembassy.pl

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH

Kierownik: Jacek Kołomyjec

Indonesia Stock Exchange Building Tower 1

15th Floor Unit 6

Jl. Jend. Sudirman Kav. 52-53

Jakarta 12190

E-mail: Jacek.kolomyjec@paih.gov.pl

Tel. +62 812 1278 0044

Opracowano w Departamencie Handlu i Współpracy Międzynarodowej MRPiT, marzec 2021